Wymagania edukacyjne. Klasa 2. Zakres podstawowy

Tematy 1.–39.

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. POCZĄTKI ŚWIATA NOWOŻYTNEGO					
1. Nowe perspektywy: odrodzenie	**Uczeń:** • wymienia daty uważane za cezury epoki nowożytnej; • wymienia cechy renesansu; • przedstawia poglądy Niccolo Machiavellego; • przedstawia osiągnięcia Mikołaja Kopernika	**Uczeń:** • wyjaśnia, dlaczego różne daty są przyjmowane za początek epoki nowożytnej; • wymienia cechy humanizmu; • przedstawia poglądy Tomasza Morusa; • wymienia cechy literatury renesansu; • charakteryzuje człowieka renesansu	**Uczeń:** • charakteryzuje czynniki sprzyjające rozwojowi renesansu i humanizmu; • charakteryzuje literaturę renesansu; • wskazuje różnice między literaturą renesansu a średniowieczną	**Uczeń:** • wyjaśnia, dlaczego renesans rozpoczął się w miastach włoskich; • przedstawia proces rozprzestrzeniania się idei renesansu w Europie; • przedstawia rozwój nauki w epoce odrodzenia	**Uczeń:** • porównuje sylwetki Erazma z Rotterdamu i Leonarda da Vinci jako ludzi renesansu
2. Sztuka renesansu	**Uczeń:** • wymienia przykładowe cechy architektury renesansowej; • wymienia przykładowych twórców renesansu	**Uczeń:** • rozpoznaje zabytki architektury renesansowej; • wymienia przykładowych twórców renesansu i niektóre ich dzieła	**Uczeń:** • przedstawia cechy rzeźby i malarstwa renesansowego; • charakteryzuje rolę mecenatu papieskiego w rozwoju sztuki renesansu	**Uczeń:** • charakteryzuje rolę mecenatu świeckiego w rozwoju sztuki renesansu; • porównuje rolę, jaką odgrywała sztuka w średniowieczu i w renesansie	**Uczeń:** • przedstawia różnice i podobieństwa architektury renesansowej oraz malarstwa renesansowego w różnych regionach Europy
3. Europejczycy odkrywają daleki świat	**Uczeń:** • pokazuje na mapie trasy wypraw Portugalczyków i Hiszpanów oraz obszary przez nich odkryte; • wymienia przykładowe przyczyny wielkich odkryć geograficznych	**Uczeń:** • dzieli przykładowe przyczyny wielkich odkryć geograficznych na społeczne, gospodarcze i kulturalne; • wymienia zmiany techniczne i wynalazki, które pozwoliły Europejczykom na podróże dalekomorskie	**Uczeń:** • wymienia przyczyny wielkich odkryć geograficznych, dzieląc je na: polityczne, gospodarczo-społeczne i kulturalne; • wyjaśnia, w jaki sposób zmiany techniczne umożliwiły Europejczykom podróże dalekomorskie	**Uczeń:** • charakteryzuje cywilizacje prekolumbijskie; • porównuje cywilizacje Majów, Azteków i Inków; • ocenia, czy zostały zrealizowane cele, które stawiano przed odkrywcami	**Uczeń:** • przedstawia działalność księcia Henryka Żeglarza i jej wpływ na odkrycia Portugalczyków

AUTORKA: Agnieszka Żuberek

© Copyright by Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 2020

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
4. Jak odkrycia geograficzne zmieniły Europę i świat	**Uczeń:** • wymienia inne państwa, które włączyły się do ekspansji kolonialnej; • pokazuje na mapie tereny zajęte przez te państwa; • przedstawia rozwój handlu w epoce nowożytnej	**Uczeń:** • charakteryzuje sposób zajmowania i organizację terenów odkrytych przez Portugalczyków oraz Hiszpanów; • wymienia skutki wielkich odkryć geograficznych dla Europy; • wyjaśnia pojęcie rewolucja cen	**Uczeń:** • porównuje organizację terenów zajmowanych przez Hiszpanów i Portugalczyków oraz wyjaśnia przyczyny różnic; • wymienia skutki wielkich odkryć geograficznych dla Nowego Świata	**Uczeń:** • wyjaśnia wpływ wielkich odkryć geograficznych na przemiany w gospodarce europejskiej; • charakteryzuje zmiany, które zaszły w Nowym Świecie w wyniku jego podboju przez Europejczyków	**Uczeń:** • przedstawia rolę traktatu z Tordesillas; • porównuje wyobrażenia Europejczyków o nieznanych ludach w XV w. i współcześnie
5. Podział zachodniego chrześcijaństwa	**Uczeń:** • pokazuje na mapie zasięg wyznań protestanckich; • przedstawia zasady wyznań protestanckich: luteranizmu, kalwinizmu; • wymienia postanowienia pokoju augsburskiego	**Uczeń:** • wymienia przykładowe przyczyny reformacji; • przedstawia organizację kościołów protestanckich: luterańskiego, kalwińskiego; • przedstawia powstanie kościoła anglikańskiego; • charakteryzuje przebieg wojen religijnych w Niemczech	**Uczeń:** • przedstawia związki między religijnymi, gospodarczo-społecznymi i politycznymi przyczynami reformacji; • porównuje zasady i organizację kościołów protestanckich: luterańskiego i kalwińskiego; • przedstawia postulaty powstania chłopskiego w Niemczech	**Uczeń:** • wyjaśnia, jaki wpływ na sukcesy reformacji miała sytuacja w Kościele katolickim w XVI w.; • wyjaśnia, dlaczego wyznanie kalwińskie uzyskało poparcie w Niderlandach; • przedstawia stosunek Marcina Lutra do powstania chłopskiego w Niemczech	**Uczeń:** • porównuje postanowienia pokoju augsburskiego i edyktu nantejskiego
6. Kościół katolicki wobec wyzwań reformacji	**Uczeń:** • wymienia przykładowe postanowienia soboru trydenckiego; • wymienia przykładowe formy działalności jezuitów	**Uczeń:** • wymienia postanowienia soboru trydenckiego; • wymienia formy działalności jezuitów; • charakteryzuje działalność Świętego Oficjum; • wyjaśnia, co to był *Indeks Ksiąg Zakazanych*	**Uczeń:** • dzieli postanowienia soboru trydenckiego na dotyczące doktryny wiary i reformy kleru; • ocenia, które z reform były reakcją na zarzuty protestantów wobec Kościoła katolickiego; • charakteryzuje szkolnictwo jezuickie	**Uczeń:** • wyjaśnia, jaki wpływ na różne dziedziny życia miały wyznania protestanckie, np. gospodarkę; • przedstawia rolę sztuki w propagowaniu wiary; • charakteryzuje działalność misyjną jezuitów i ich stosunek do miejscowych kultur	**Uczeń:** • porównuje wystrój zboru protestanckiego i kościoła katolickiego, a także wyjaśnia przyczyny różnic

AUTORKA: Agnieszka Żuberek

© Copyright by Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 2020

KLUB NAUCZYCIELA uczę.pl

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
7. Państwo w początkach epoki nowożytnej. Spory mocarstw	**Uczeń:** • wymienia postanowienia edyktu nantejskiego; • pokazuje na mapie obszary, które znalazły się pod władzą Habsburgów w XVI w.	**Uczeń:** • przedstawia proces centralizacji władzy państwowej; • przedstawia rolę armii w procesie centralizacji władzy	**Uczeń:** • porównuje proces centralizacji władzy na przykładzie Anglii i Francji; • wymienia sposoby, w jakie Habsburgowie poszerzali terytorium znajdujące się pod ich władzą	**Uczeń:** • wyjaśnia związek między religijnymi i politycznymi przyczynami wojen religijnych we Francji; • przedstawia reakcję Francji i Anglii na wzrost potęgi habsburskiej; • charakteryzuje poglądy Jeana Bodina na władzę i ich rolę w procesie centralizacji władzy	**Uczeń:** • charakteryzuje politykę gospodarczą i religijną Filipa II i księcia Alby w Niderlandach
II. RZECZPOSPOLITA W XVI STULECIU					
8. Rzeczpospolita i państwa ościenne	**Uczeń:** • wymienia przyczyny wojny z zakonem krzyżackim; • wymienia postanowienia pokoju krakowskiego (hołd pruski); • pokazuje na mapie tereny Inflant oraz ziemie, które przypadły Polsce i Litwie po sekularyzacji zakonu kawalerów mieczowych; • pokazuje na mapie państwa, w których na początku XVI w. panowali Jagiellonowie	**Uczeń:** • wymienia przyczyny i skutki wojny o Inflanty w XVI w.; • wymienia więzi, jakie łączyły Jagiellonów i Habsburgów; • wymienia przyczyny i konsekwencje układu dynastycznego zawartego między Jagiellonami a Habsburgami	**Uczeń:** • pokazuje na mapie obszary sporne między Jagiellonami a Turcją; • wymienia przyczyny konfliktu z Rosją; • przedstawia znaczenie bitwy pod Orszą; • przedstawia wojnę o Inflanty jako element rywalizacji o wpływy nad Bałtykiem	**Uczeń:** • wyjaśnia, na czym polegał program dominium Maris Baltici; • przedstawia działania ostatnich Jagiellonów (oprócz wojny o Inflanty), które miały na celu realizację tego programu; • przedstawia proces inkorporacji Mazowsza do Korony; • ocenia politykę zagraniczną ostatnich Jagiellonów	**Uczeń:** • przedstawia stosunki ostatnich Jagiellonów z Gdańskiem i rolę tego miasta w realizacji programu dominium Maris Baltici
9. Demokracja szlachecka. Rzeczpospolita Obojga Narodów	**Uczeń:** • wymienia uprawnienia sejmu; • wymienia postanowienia unii lubelskiej; • wymienia przykładowe sukcesy ruchu egzekucyjnego	**Uczeń:** • przedstawia rozwarstwienie stanu szlacheckiego w Polsce; • wymienia przyczyny przekształcenia unii personalnej w unię realną;	**Uczeń:** • przedstawia pozycję polityczną szlachty; • przedstawia strukturę i sposób obradowania sejmu;	**Uczeń** • wyjaśnia genezę powstania szlacheckiego ruchu egzekucyjnego; • wyjaśnia, jaką rolę odegrał szlachecki ruch egzekucji praw w kształtowaniu się demokracji szlacheckiej;	**Uczeń:** • przedstawia pozycję i uprawnienia króla w systemie demokracji szlacheckiej

AUTORKA: Agnieszka Żuberek

© Copyright by Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 2020

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
		• wyjaśnia, jaką rolę odegrała konstytucja nihil novi w kształtowaniu się demokracji szlacheckiej	• charakteryzuje problemy związane z zawarciem unii lubelskiej	• wyjaśnia, dlaczego ustrój Rzeczypospolitej w XVI w. nazywa się demokracją szlachecką	
10. Pierwsi królowie elekcyjni	**Uczeń:** • wymienia postanowienia artykułów henrykowskich; • przedstawia sposób wyboru króla po śmierci Zygmunta Augusta; • wymienia przykładowych kandydatów do tronu polskiego w czasie pierwszej wolnej elekcji; • pokazuje na mapie tereny przyłączone do Rzeczypospolitej przez Stefana Batorego	**Uczeń:** • przedstawia organizację wolnych elekcji po wygaśnięciu dynastii Jagiellonów; • wymienia dokumenty, które musiał zaprzysiąc nowo wybrany władca; • wymienia przyczyny i skutki wojen Stefana Batorego z Rosją; • pokazuje na mapie wyprawy Stefana Batorego na Rosję	**Uczeń:** • wyjaśnia, w jaki sposób szlachta zabezpieczyła swoje prawa przed dążeniami absolutystycznymi kandydatów do tronu polskiego; • przedstawia cele polityki zagranicznej Stefana Batorego i ocenia ich realizację	**Uczeń:** • charakteryzuje elekcję i panowanie Henryka Walezego; • wyjaśnia związki między polityką wewnętrzną Stefana Batorego (sądy, wojsko) a polityką zagraniczną	**Uczeń:** • przedstawia stosunki Stefana Batorego z Gdańskiem; • charakteryzuje rolę Jana Zamoyskiego u boku Stefana Batorego
11. Rzeczpospolita Obojga Narodów – narody i religie	**Uczeń:** • wymienia przyczyny reformacji w Rzeczypospolitej; • wymienia wyznania protestanckie, które stały się popularne wśród społeczeństwa Rzeczypospolitej; • wymienia przykładowe narody zamieszkujące Rzeczpospolitą w XVI w.; • wymienia najważniejsze postanowienie konfederacji warszawskiej	**Uczeń:** • wymienia czynniki, które sprzyjały wzrostowi liczby ludności w XVI w. w Europie; • przedstawia strukturę etniczną i wyznaniową Rzeczypospolitej w XVI w.; • wskazuje na związki między grupą etniczną a wyznaniem; • wymienia postanowienia konfederacji warszawskiej	**Uczeń:** • porównuje stopień urbanizacji w Europie i Rzeczypospolitej w XVI w.; • wymienia grupy społeczne, które przyjęły luteranizm i te, które przyjęły kalwinizm; • wyjaśnia, na czym polegała wyjątkowość konfederacji warszawskiej na tle stosunków religijnych w Europie	**Uczeń:** • porównuje sytuację demograficzną w Europie i Rzeczypospolitej w XVI w.; • wyjaśnia, które wyznania protestanckie były popularne w poszczególnych grupach społeczeństwa Rzeczypospolitej; • wyjaśnia, dlaczego arianie nie byli popularni wśród szlachty	**Uczeń:** • uzasadnia, stwierdzenie, że Rzeczpospolita była państwem bez stosów, przywołując różnorodne argumenty
12. Gospodarka Rzeczypospolitej Obojga Narodów	**Uczeń:** • pokazuje na mapie obszar Rzeczypospolitej i rejony wydobycia surowców oraz kierunki handlu;	**Uczeń:** • przedstawia proces powiększania ziemi folwarcznej;	**Uczeń:** • wyjaśnia przyczyny kształtowania się folwarku pańszczyźnianego z uwzględnieniem sytuacji gospodarczej na Zachodzie Europy;	**Uczeń:** • wyjaśnia, które regiony najbardziej korzystały na handlu zbożem; • ocenia bilans handlowy Rzeczypospolitej;	**Uczeń:** • przedstawia sytuację miast w Rzeczypospolitej XVI w.;

AUTORKA: Agnieszka Żuberek

© Copyright by Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 2020

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	• wymienia towary eksportowane i importowane przez Rzeczpospolitą; • wymienia przyczyny kształtowania się folwarku pańszczyźnianego	• wymienia grupy, których kosztem szlachta zwiększała areały folwarków; • przedstawia pozycję Gdańska w handlu Rzeczypospolitej	• przedstawia rolę handlu zbożem dla rozwoju gospodarczego Rzeczypospolitej; • wymienia ograniczenia nakładane na chłopów przez szlachtę	• wyjaśnia przyczyny ograniczeń nakładanych na chłopów przez szlachtę; • porównuje gospodarkę rolną w Europie Zachodniej i Wschodniej	• ocenia możliwości rozwoju miast w gospodarce folwarczno-pańszczyźnianej
13. **Kultura złotego wieku**	**Uczeń:** • wymienia cechy architektury renesansowej w Polsce oraz podaje przykłady zabytków; • wymienia przykładowych pisarzy odrodzenia w Polsce i ich dzieła	**Uczeń:** • wymienia cechy sztuki renesansowej w Polsce oraz podaje przykłady zabytków; • rozpoznaje budowle renesansowe; • przedstawia rolę Krakowa jako ośrodka życia kulturalnego i naukowego	**Uczeń:** • przedstawia rolę mecenatu królewskiego i magnackiego w rozwoju kultury polskiego odrodzenia; • porównuje poglądy na państwo oraz społeczeństwo Andrzeja Frycza Modrzewskiego i Stanisława Orzechowskiego	**Uczeń:** • charakteryzuje czynniki, które sprzyjały rozwojowi humanizmu i renesansu na ziemiach Rzeczypospolitej; • ocenia rolę fundacji Zamościa przez Jana Zamoyskiego w rozwoju kultury w Rzeczypospolitej epoki odrodzenia	**Uczeń:** • przedstawia wkład protestantów w rozwój kultury polskiej epoki renesansu; • wymienia przykładowych twórców i zabytki związane z kręgiem protestanckim
III. EUROPA W XVII WIEKU					
14. **„Państwo to ja”. Absolutyzm francuski**	**Uczeń:** • wymienia przykładowe kompetencje monarchy; • definiuje pojęcia: merkantylizm i racja stanu	**Uczeń:** • wymienia czynniki, które utrudniały centralizację władzy we Francji; • wyjaśnia, na kim opierał się monarcha, wprowadzając absolutyzm	**Uczeń:** • wymienia działania podejmowane w celu centralizacji władzy i ujednolicenia państwa francuskiego; • charakteryzuje politykę gospodarczą Francji	**Uczeń:** • przedstawia pozycję monarchy w monarchii absolutnej; • charakteryzuje znaczenie Wersalu jako symbolu absolutyzmu francuskiego	**Uczeń:** • przedstawia oddziaływanie dworu w Wersalu na inne dwory europejskie
15. **Rewolucja i triumf monarchii parlamentarnej w Anglii**	**Uczeń:** • wymienia przyczyny rewolucji w Anglii; • wymienia przykładowe cechy monarchii parlamentarnej w Anglii na przełomie XVII i XVIII w.	**Uczeń:** • wymienia zmiany, które zaszły w Anglii w wyniku wojny domowej; • wymienia przyczyny i skutki chwalebnej rewolucji;	**Uczeń:** • przedstawia stosunki pierwszych Stuartów z parlamentem i wyjaśnia przyczyny konfliktów;	**Uczeń:** • przedstawia relacje pierwszych Stuartów ze społeczeństwem;	**Uczeń:** • wyjaśnia sformułowanie, że w Anglii „król panuje, ale nie rządzi”;

AUTORKA: Agnieszka Żuberek

© Copyright by Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 2020

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
		• wymienia cechy monarchii parlamentarnej w Anglii na przełomie XVII i XVIII w.	• wymienia dokumenty, które ukształtowały ustrój w Anglii na przełomie XVII i XVIII w.; • przedstawia pozycję i uprawnienia parlamentu w Anglii na przełomie XVII i XVIII w.	• przedstawia rolę Olivera Cromwella w trakcie rewolucji angielskiej i po jej zakończeniu; • przedstawia pozycję i uprawnienia króla w Anglii, a także wzajemne relacje króla i parlamentu na przełomie XVII i XVIII w.	• porównuje pozycję i uprawnienia parlamentu angielskiego (przełom XVII i XVIII w.) i sejmu polskiego (koniec XVI w.)
16. Wojna trzydziestoletnia. Rywalizacja mocarstw w XVII w.	**Uczeń:** • wymienia przykładowe przyczyny wojny trzydziestoletniej; • pokazuje na mapie zmiany terytorialne, które zaszły na mocy pokoju westfalskiego	**Uczeń:** • wymienia przyczyny wojny trzydziestoletniej; • wymienia obozy walczące w wojnie trzydziestoletniej; • wyjaśnia, dlaczego Francja przyłączyła się do wojny trzydziestoletniej po stronie protestantów	**Uczeń:** • wymienia skutki wojny trzydziestoletniej, dzieląc je na religijne, ustrojowe i polityczne; • przedstawia układ sił w Europie po wojnie trzydziestoletniej	**Uczeń:** • przedstawia, w jaki sposób wojna trzydziestoletnia dotknęła ludność cywilną; • charakteryzuje politykę zagraniczną Francji w XVII w.	**Uczeń:** • wyjaśnia związki między przyczynami religijnymi, politycznymi i gospodarczymi wojny trzydziestoletniej; • przedstawia znaczenie bitwy pod Białą Górą dla Czechów
17. Kultura europejska w XVII w.	**Uczeń:** • definiuje pojęcia: racjonalizm i empiryzm; • wymienia cechy architektury baroku i podaje przykłady zabytków; • wymienia przykładowych pisarzy doby baroku i ich dzieła	**Uczeń:** • wymienia cechy sztuki baroku i podaje przykłady zabytków; • rozpoznaje dzieła sztuki barokowej; • wymienia przykładowych kompozytorów doby baroku i ich dzieła	**Uczeń:** • porównuje różne sposoby badawcze, które rozwinęły się w XVII w. • przedstawia literaturę i muzykę doby baroku	**Uczeń:** • porównuje różne nurty w sztuce baroku; • przedstawia rolę Francji i Niderlandów w rozwoju kultury epoki baroku	**Uczeń:** • przedstawia osiągnięcia naukowe i wynalazki XVII w.
IV. RZECZPOSPOLITA W DOBIE WOJEN XVII W.					
18. Konflikty Rzeczypospolitej w 1. połowie XVII w.	**Uczeń:** • pokazuje na mapie zmiany terytorialne po wojnach polsko-szwedzkich w I połowie XVII w.;	**Uczeń:** • pokazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew z Rosją i Turcją w I połowie XVII w.;	**Uczeń:** • charakteryzuje dymitriady, wyjaśnia, dlaczego nie są one traktowane jako wojna Rzeczypospolitej z Rosją;	**Uczeń:** • ocenia szanse realizacji umowy Stanisława Żółkiewskiego z bojarami;	**Uczeń:** • porównuje działalność dwóch hetmanów: Jana Karola Chodkiewicza i Stanisława Żółkiewskiego

AUTORKA: Agnieszka Żuberek

© Copyright by Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 2020

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	• pokazuje na mapie zmiany terytorialne po wojnach z Rosją w I połowie XVII w.; • wymienia przyczyny wojen polsko-szwedzkich w I połowie XVII w.	• pokazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew z wojen polsko-szwedzkich w I połowie XVII w.; • wymienia skutki wojen polsko-szwedzkich w I połowie XVII w.; • wymienia przyczyny wojen z Rosją i Turcją w I połowie XVII w.	• przedstawia warunki umowy Stanisława Żółkiewskiego z bojarami rosyjskimi; • charakteryzuje wojsko Rzeczypospolitej	• przedstawia międzynarodowe uwarunkowania wojen polsko-szwedzkich w I połowie XVII w. i ich wpływ na postanowienia zawieranych rozejmów; • wyjaśnia wpływ sytuacji międzynarodowej na wybuch wojny Rzeczypospolitej z Turcją	
19. Kozacy, Moskwa i Rzeczpospolita w 2. połowie XVII w.	**Uczeń:** • pokazuje na mapie zasięg powstania Chmielnickiego i najważniejsze bitwy; • pokazuje na mapie zmiany terytorialne po wojnie z Rosją w II połowie XVII w.	**Uczeń:** • wymienia przyczyny powstania Chmielnickiego; • wymienia przyczyny wojny z Rosją w II połowie XVII w.	**Uczeń:** • przedstawia różnorodność konfliktów na Ukrainie i wskazuje na ich związek z wybuchem powstania Chmielnickiego; • wymienia postanowienia ugód z Kozakami i wyjaśnia, co było przyczyną zmian warunków	**Uczeń:** • ocenia, która z ugód dawała największe uprawnienia ludności ruskiej i jakie były szanse na ich realizację; • ocenia skutki wojen z Rosją dla Rzeczypospolitej	**Uczeń:** • wyjaśnia, w jakich okolicznościach powrócono do koncepcji Rzeczypospolitej Trojga Narodów
20. Rzeczpospolita i Szwecja: potop	**Uczeń:** • pokazuje na mapie zasięg potopu szwedzkiego i miejsca najważniejszych bitew; • wymienia przyczyny potopu szwedzkiego	**Uczeń:** • charakteryzuje postawy szlachty wobec Szwedów w czasie potopu szwedzkiego; • wymienia sojuszników Rzeczypospolitej w trakcie potopu szwedzkiego	**Uczeń:** • przedstawia postanowienia układu w Radnot; • przedstawia okoliczności podpisania i postanowienia traktatów welawsko-bydgoskich; • wymienia postanowienia pokoju w Oliwie	**Uczeń:** • ocenia skutki wojen ze Szwedami dla Rzeczypospolitej, biorąc pod uwagę kwestie polityczne, gospodarcze i kulturalne; • ocenia, jakie zagrożenie mogła stanowić dla Rzeczypospolitej niezależność Prus Książęcych	**Uczeń:** • porównuje postępowanie Janusza Radziwiłła i Stefana Czarnieckiego wobec Szwedów; • ocenia, przez kogo Janusz Radziwiłł może być uważany za patriotę, a przez kogo – za zdrajcę
21. Rzeczpospolita i Turcja. Wiktoria wiedeńska	**Uczeń:** • pokazuje na mapie obszary zajęte przez imperium osmańskie;	**Uczeń:** • wymienia przyczyny wojen z Turcją w II połowie XVII w.;	**Uczeń:** • porównuje postanowienia traktatu w Buczaczu i rozejmu w Żurawnie;	**Uczeń:** • przedstawia postawy Tatarów zamieszkujących Rzeczpospolitą w czasie wojen z Turcją;	**Uczeń:** • daje przykłady przedstawiania wiktorii wiedeńskiej w literaturze i sztuce

AUTORKA: Agnieszka Żuberek

© Copyright by Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 2020

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	• pokazuje na mapie miejsca bitew z Turkami w II połowie XVII w.	• pokazuje na mapie zmiany terytorialne po wojnach z Turcją w II połowie XVII w. (traktat w Buczaczu, rozejm w Żurawnie, pokój w Karłowicach)	• charakteryzuje ustrój i sytuację religijną w imperium osmańskim	• ocenia, czy wiktoria wiedeńska przyniosła efekty proporcjonalne do odniesionego zwycięstwa	
22. Rzeczpospolita w XVII w. – kryzys państwa	**Uczeń:** • wymienia przykładowe gospodarczo-społeczne skutki XVII-wiecznych wojen dla Rzeczypospolitej; • wymienia przykładowe reformy ustrojowe proponowane przez królów z dynastii Wazów	**Uczeń:** • charakteryzuje sytuację majątkową magnaterii; • przedstawia funkcjonowanie sejmu walnego w XVII w. i wyjaśnia, co utrudniało przyjmowanie konstytucji	**Uczeń:** • przedstawia reakcję szlachty na reformy ustrojowe proponowane przez Wazów; • wymienia czynniki, które przyczyniły się do wzrostu pozycji magnaterii w Rzeczypospolitej; • wymienia przyczyny zawarcia unii brzeskiej i jej postanowienia	**Uczeń:** • wyjaśnia, jak wojny XVII w. prowadzone przez Rzeczpospolitą wpłynęły na sytuację religijną w państwie; • ocenia, czy w II połowie XVII w. możemy mówić o oligarchii magnackiej jako formie ustroju Rzeczypospolitej; • przedstawia zależności między demograficznymi i gospodarczymi skutkami XVII-wiecznych wojen dla Rzeczypospolitej, uwzględnia również kontekst europejski	**Uczeń:** • wyjaśnia, czy Piotr Skarga mógł wspierać projekty reform ustrojowych Zygmunta III Wazy i w jaki sposób mógł to robić
23. Kultura Rzeczypospolitej w XVII w.	**Uczeń:** • wymienia cechy architektury baroku i podaje przykłady zabytków z terenu Rzeczypospolitej; • wymienia cechy sarmatyzmu	**Uczeń:** • wymienia cechy sztuki baroku i podaje przykłady zabytków z terenów Rzeczypospolitej; • rozpoznaje budowle barokowe z terenów Rzeczypospolitej; • wymienia gatunki literackie, które rozwinęły się w epoce baroku, i przykładowych twórców	**Uczeń:** • przedstawia wpływy wschodnie w kulturze sarmackiej; • wymienia tematykę i cechy charakterystyczne piśmiennictwa polskiego epoki baroku oraz jego twórców	**Uczeń:** • wyjaśnia, w jaki sposób ideologia sarmatyzmu wpływała na obyczajowość szlachty; • wyjaśnia, w jaki sposób sytuacja polityczna wpływała na postawy i przekonania szlachty	**Uczeń:** • ocenia, w jakim stopniu *Nowe Ateny...* księdza Benedykta Chmielowskiego oddają poziom wykształcenia szlachty polskiej XVII w.

AUTORKA: Agnieszka Żuberek

© Copyright by Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 2020

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
V. EUROPA I ŚWIAT W XVIII W.					
24. Postęp techniczny i przemiany gospodarcze w XVIII stuleciu	**Uczeń:** • wymienia czynniki, które sprzyjały wzrostowi demograficznemu w XVIII w.; • wymienia wynalazki XVIII-wieczne	**Uczeń:** • wymienia zmiany, które zaszły w rolnictwie w XVIII w.; • wyjaśnia, jaką rolę w rozwoju przemysłu odegrała maszyna parowa; • wymienia założenia liberalizmu ekonomicznego	**Uczeń:** • wyjaśnia, w jaki sposób warunki życia i przemiany w rolnictwie wpłynęły na wzrost demograficzny w XVIII w.; • wyjaśnia związki między zmianami w rolnictwie a rewolucją przemysłową; • wymienia skutki przemian gospodarczych w XVIII w.	**Uczeń:** • wyjaśnia, dlaczego w Wielkiej Brytanii najwcześniej doszło do przemian gospodarczych na szeroką skalę; • przedstawia przemiany w przemyśle w XVIII w. i ich wpływ na życie ludzi; • wyjaśnia, kim byli luddyści i jaki był cel ich działania	**Uczeń:** • ocenia metody stosowane przez Edwarda Jennera w czasie prac nad szczepionką; • przedstawia przemiany w transporcie w XVIII w.
25. Oświecenie w Europie	**Uczeń:** • wymienia idee oświecenia; • przedstawia poglądy Monteskiusza; • wymienia cechy kultury klasycystycznej	**Uczeń:** • wymienia sposoby propagowania idei oświecenia; • przedstawia poglądy Jeana-Jacques'a Rousseau; • podaje definicję absolutyzmu oświeconego	**Uczeń:** • wyjaśnia przyczyny rozwoju filozofii oświecenia; • porównuje poglądy filozofów oświecenia na władzę; • wymienia przykładowe dzieła sztuki klasycystycznej	**Uczeń:** • przedstawia poglądy filozofów oświecenia na religię; • przedstawia rolę *Encyklopedii...* i salonów filozoficznych w rozwoju myśli oświeceniowej; • charakteryzuje absolutyzm oświecony	**Uczeń:** • przedstawia rolę salonów literackich i kobiet je prowadzących w rozwoju kultury epoki oświecenia; • przedstawia rozwój nauki i oświaty w epoce oświecenia
26. Rosja w XVIII w. – początki mocarstwa	**Uczeń:** • wymienia przykładowe reformy przeprowadzone w Rosji; • wymienia cele wojny północnej stawiane przez Rosję; • pokazuje na mapie ekspansję terytorialną Rosji	**Uczeń:** • dzieli przeprowadzone przez Piotra I reformy na administracyjne, wojskowe i kulturalne; • przedstawia rolę Petersburga; • wymienia reformy Katarzyny II i wskazuje, w jakich dziedzinach kontynuowała ona reformy Piotra I	**Uczeń:** • przedstawia cele wprowadzania poszczególnych grup reform w Rosji; • wyjaśnia, na czym polegał proces europeizacji Rosji podjęty przez Piotra I; • przedstawia przebieg i skutki wojny północnej	**Uczeń:** • charakteryzuje politykę carów wobec cerkwi prawosławnej; • wyjaśnia, na czym polegała i jaką miała genezę idea Moskwy jako trzeciego Rzymu; • uzasadnia, że mimo przeprowadzanych reform w przypadku Rosji możemy w dalszym ciągu mówić o samodzierżawiu	**Uczeń:** • wyjaśnia, dlaczego Petersburg był nazywany Wenecją Północy, a Katarzyna II – Semiramidą Północy

AUTORKA: Agnieszka Żuberek

© Copyright by Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 2020

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
27. Absolutyzm oświecony w Prusach i Austrii w XVIII w.	**Uczeń:** • wymienia przykładowe reformy przeprowadzone w Prusach i Austrii; • pokazuje na mapie zasięg ekspansji terytorialnej Prus	**Uczeń:** • dzieli reformy przeprowadzone w Prusach i Austrii na administracyjne, gospodarcze i związane z epoką oświecenia; • wyjaśnia, które reformy w Prusach były związane z ich ekspansją terytorialną; • charakteryzuje politykę józefinizmu	**Uczeń:** • przedstawia cele wprowadzania poszczególnych grup reform w Prusach i Austrii; • wyjaśnia w jaki sposób przeprowadzane reformy wpływały na wzmocnienie władzy monarszej; • przedstawia wzrost pozycji Prus na arenie międzynarodowej w XVIII w.	**Uczeń:** • wyjaśnia, jakie znaczenie gospodarcze miały tereny zajęte przez Prusy w XVIII w.; • wyjaśnia, jak Fryderyk II i Józef II widzieli rolę władcy	**Uczeń:** • porównuje politykę Marii Teresy wobec Czechów i Węgrów; • wyjaśnia, co było przyczyną różnic
28. Powstanie Stanów Zjednoczonych Ameryki	**Uczeń:** • wymienia przyczyny wojny o niepodległość; • pokazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew; • wymienia federalne organy władzy i ich przykładowe kompetencje	**Uczeń:** • przedstawia organizację kolonii angielskich w połowie XVIII w.; • przedstawia politykę Wielkiej Brytanii wobec kolonii; • wymienia kompetencje federalnych organów władzy i charakteryzuje wzajemne relacje między nimi	**Uczeń:** • wyjaśnia, w jaki sposób polityka gospodarcza Wielkiej Brytanii wobec kolonii doprowadziła do konfliktu kolonii z metropolią; • wyjaśnia wpływ idei oświecenia na stosunki kolonii z Wielką Brytanią; • przedstawia realizację idei oświeceniowych w *Deklaracji Niepodległości*	**Uczeń:** • charakteryzuje różne przyczyny wojny o niepodległość i wskazuje na związki między nimi; • przedstawia stosunek państw i społeczeństw Europy do wojny o niepodległość Stanów Zjednoczonych; • przedstawia realizację idei oświeceniowych w Konstytucji Stanów Zjednoczonych	**Uczeń:** • prezentuje sylwetki ojców założycieli
29. Naród przeciw królowi. Rewolucja francuska	**Uczeń:** • wymienia przykładowe przyczyny Wielkiej Rewolucji Francuskiej; • wymienia postanowienia *Deklaracji Praw Człowieka i Obywatela*; • wymienia organy władzy i ich kompetencje wprowadzone na mocy konstytucji z 1791 r.;	**Uczeń:** • dzieli przyczyny Wielkiej Rewolucji Francuskiej na ustrojowe, gospodarcze i społeczne; • przedstawia proces kształtowania się Konstytuanty; • przedstawia rolę klubów politycznych;	**Uczeń:** • wskazuje przykładowe związki przyczynowo-skutkowe między różnymi wydarzeniami, które doprowadziły do wybuchu Wielkiej Rewolucji Francuskiej;	**Uczeń:** • wskazuje związki przyczynowo-skutkowe między różnymi wydarzeniami, które doprowadziły do wybuchu Wielkiej Rewolucji Francuskiej;	**Uczeń:** • wyjaśnia znaczenie symboli Wielkiej Rewolucji Francuskiej; • wymienia kręgi cywilizacyjne, z których wywodziła się część z tych symboli

AUTORKA: Agnieszka Żuberek

© Copyright by Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 2020

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	• wymienia przyczyny wojny z Austrią; • wymienia kluby polityczne z czasów Wielkiej Rewolucji Francuskiej	• wymienia symbole Wielkiej Rewolucji Francuskiej; • przedstawia okoliczności wprowadzenia we Francji republiki	• wyjaśnia wpływ idei oświeceniowych na wybuch Wielkiej Rewolucji Francuskiej; • wymienia przykładowe przemiany społeczno-gospodarcze, które zaszły we Francji w latach 1789–1790; • przedstawia realizację idei oświeceniowych w dokumentach przyjętych przez Konstytuantę; • przedstawia przebieg wojny Francji z I koalicją	• wymienia przemiany społeczno-gospodarcze, które zaszły we Francji w latach 1789–1790; • wyjaśnia, które ze zmian społeczno-gospodarczych likwidowały przyczyny Wielkiej Rewolucji Francuskiej; • wyjaśnia wpływ wojny Francji z I koalicją na utworzenie republiki i działania Konwentu; • charakteryzuje stronnictwa polityczne działające w trakcie Wielkiej Rewolucji Francuskiej	
30. Francja republiką	**Uczeń:** • wyjaśnia, na czym polegał terror jakobiński; • wymienia postanowienia konstytucji dyrektoriatu	**Uczeń:** • wymienia przyczyny zamachu termidoriańskiego; • wymienia zmiany, jakie zaszły w społeczeństwie francuskim w wyniku Wielkiej Rewolucji Francuskiej	**Uczeń:** • wyjaśnia, dlaczego w czasie wojny z I koalicją wzrosła pozycja jakobinów; • charakteryzuje stosunek jakobinów do religii i Kościoła katolickiego, a także wyjaśnia, w czym się on przejawiał; • przedstawia różne oceny Wielkiej Rewolucji Francuskiej	**Uczeń:** • przedstawia opór społeczeństwa francuskiego wobec rządów jakobinów; • przedstawia związek między dokumentami wydawanymi w czasie Wielkiej Rewolucji Francuskiej a przemianami społecznymi i życia politycznego we Francji; • ocenia znaczenie Wielkiej Rewolucji Francuskiej	**Uczeń:** • interpretuje źródła ikonograficzne związane z dyktaturą jakobinów
VI. RZECZPOSPOLITA W XVIII WIEKU					
31. Rzeczpospolita w dobie unii polsko-saskiej	**Uczeń:** • wymienia postanowienia sejmu niemego;	**Uczeń:** • przedstawia przebieg elekcji Augusta II;	**Uczeń:** • przedstawia przykłady ingerowania Szwecji i Rosji w wewnętrzne sprawy Rzeczypospolitej;	**Uczeń:** • charakteryzuje stosunki między szlachtą a Augustem II;	**Uczeń:** • wyjaśnia, czy w I połowie XVIII w. możemy w dalszym ciągu traktować

AUTORKA: Agnieszka Żuberek

© Copyright by Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 2020

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	• wymienia przykładowe zmiany w kulturze w epoce saskiej	• przedstawia udział Rzeczypospolitej w wojnie północnej	• porównuje projekty reform przedstawione przez Stanisława Leszczyńskiego i Stanisława Konarskiego; • wyjaśnia rolę mecenatu królewskiego w rozwoju kultury oświecenia	• przedstawia sytuację gospodarczą Rzeczypospolitej w I połowie XVIII w.	Rzeczpospolitą jako podmiot w stosunkach międzynarodowych
32. Próby reform i pierwszy rozbiór Rzeczypospolitej	**Uczeń:** • wymienia przykładowe reformy przeprowadzone w pierwszych latach panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego; • wymienia prawa kardynalne; • pokazuje na mapie tereny utracone przez Rzeczpospolitą podczas I rozbioru	**Uczeń:** • wyjaśnia, w jakich dziedzinach przeprowadzono reformy w pierwszych latach panowania Stanisława Augusta i dlaczego; • wymienia przyczyny konfederacji barskiej; • przedstawia okoliczności uchwalenia praw kardynalnych	**Uczeń:** • przedstawia stosunek szlachty do konieczności przeprowadzenia reform ustrojowych w Rzeczypospolitej i wyjaśnia, co wpływało na jej stanowisko; • wymienia działania Rosji, które świadczą o jej ingerencji w wewnętrzne sprawy Rzeczypospolitej; • przedstawia skutki konfederacji barskiej	**Uczeń:** • wyjaśnia, dlaczego sprawa dysydentów była łatwym pretekstem dla państw ościennych do ingerowania w wewnętrzne sprawy Rzeczypospolitej; • przedstawia argumenty państw zaborczych uzasadniające I rozbiór Rzeczypospolitej i reakcję Polaków; • ocenia, które z państw zaborczych odniosło największe korzyści z rozbioru	**Uczeń:** • przedstawia, w jaki sposób Francja i Turcja wsparły konfederację barską; • wyjaśnia, dlaczego Francja i Turcja wspierały Polaków przeciw Rosji
33. Kultura doby oświecenia w Rzeczypospolitej	**Uczeń:** • przedstawia zmiany w programach nauczania w szkołach w I połowie XVIII w.; • przedstawia działalność i znaczenie Komisji Edukacji Narodowej; • wymienia przykłady dzieł sztuki z XVIII w. i ich twórców	**Uczeń:** • wskazuje przemiany oświeceniowe w programach szkolnych; • wyjaśnia rolę mecenatu Stanisława Augusta Poniatowskiego w rozwoju sztuki w II połowie XVIII w.; • przedstawia działalność i znaczenie Towarzystwa do Ksiąg Elementarnych	**Uczeń:** • charakteryzuje rozwój szkolnictwa w XVIII w.; • wskazuje przemiany oświeceniowe w szkolnictwie Rzeczypospolitej; • przedstawia rozwój kultury Rzeczypospolitej XVIII w.	**Uczeń:** • wyjaśnia związki między kulturą a życiem politycznym w Rzeczypospolitej XVIII w.; • przedstawia rolę czasopism wydawanych w Rzeczypospolitej; • charakteryzuje postawę oświeconego sarmatyzmu na tle epoki	**Uczeń:** • przedstawia rolę Warszawy jako ośrodka kulturalnego XVIII-wiecznej Rzeczypospolitej; • przedstawia wpływ mecenatu magnackiego na rozwój kultury

AUTORKA: Agnieszka Żuberek

© Copyright by Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 2020

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
34. Sejm Wielki i drugi rozbiór Rzeczypospolitej	**Uczeń:** • wymienia przykłady działania Rady Nieustającej; • wymienia stronnictwa działające w czasie Sejmu Wielkiego i najważniejsze punkty ich programów; • wymienia najważniejsze postanowienia Konstytucji 3 maja; • pokazuje na mapie tereny, które Rzeczpospolita utraciła w wyniku II rozbioru	**Uczeń:** • przedstawia strukturę Rady Nieustającej; • charakteryzuje sytuację międzynarodową Rzeczypospolitej w czasie obrad Sejmu Wielkiego; • wymienia postanowienia ustawy o miastach i Konstytucji 3 maja; • wskazuje nawiązania do myśli oświeceniowej w uchwałach Sejmu Wielkiego; • wymienia przyczyny i skutki konfederacji targowickiej	**Uczeń:** • wyjaśnia, jaką rolę miała odgrywać Rada Nieustająca; • wyjaśnia, jak sytuacja międzynarodowa wpłynęła na swobodę podejmowania decyzji na Sejmie Czteroletnim; • wymienia reformy Sejmu Wielkiego i ocenia szanse ich wprowadzenia w życie; • wymienia przyczyny podpisania konfederacji targowickiej i jej przywódców	**Uczeń:** • przedstawia okoliczności uchwalenia ustawy o miastach i wyjaśnia, jakie zmiany w funkcjonowaniu państwa mogła przynieść jej pełna realizacja; • przedstawia przebieg konfederacji targowickiej, wojny w obronie Konstytucji 3 maja; • przedstawia okoliczności II rozbioru Rzeczypospolitej; • wyjaśnia, na co liczył Stanisław August Poniatowski, przystępując do Targowicy	**Uczeń:** • ocenia, czy działania i ustępstwa Stanisława Augusta Poniatowskiego przyniosły oczekiwane przez króla efekty
35. Insurekcja kościuszkowska. Upadek państwa	**Uczeń:** • wymienia przyczyny insurekcji kościuszkowskiej; • pokazuje na mapie miejsca walk w trakcie insurekcji kościuszkowskiej; • pokazuje na mapie podział Rzeczypospolitej w wyniku III rozbioru	**Uczeń:** • wymienia skutki insurekcji kościuszkowskiej; • wymienia postanowienia uniwersału połanieckiego; • ocenia, które z państw rozbiorowych osiągnęło największe korzyści z zajętych ziem Rzeczypospolitej	**Uczeń:** • charakteryzuje sytuację polityczną Rzeczypospolitej po II rozbiorze; • wymienia działania Tadeusza Kościuszki zmierzające do objęcia powstaniem, jak najszerszych kręgów społecznych; • przedstawia okoliczności III rozbioru Rzeczypospolitej	**Uczeń:** • przedstawia proces radykalizacji postaw Polaków w czasie insurekcji kościuszkowskiej; • przedstawia stosunek Prus do powstania kościuszkowskiego; • przedstawia udział chłopów w insurekcji kościuszkowskiej	**Uczeń:** • porównuje działalność Jakuba Jasińskiego i Jana Kilińskiego w trakcie insurekcji kościuszkowskiej

AUTORKA: Agnieszka Żuberek

© Copyright by Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 2020

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
VII. EPOKA NAPOLEOŃSKA					
36. Kształtowanie się systemu napoleońskiego w Europie	**Uczeń:** • pokazuje na mapie nabytki terytorialne Francji w wyniku wojen napoleońskich i miejsca decydujących bitew; • pokazuje na mapie państwa, które znalazły się w strefie wpływów Francji; • pokazuje na mapie Związek Reński; • wymienia przykładowe postanowienia kodeksu prawa cywilnego, zwanego *Kodeksem Napoleona*	**Uczeń:** • wymienia postanowienia konstytucji wprowadzającej konsulat we Francji; • przedstawia, w jaki sposób Napoleon wprowadził cesarstwo we Francji; • wymienia przykładowe elementy polityki Napoleona wobec państw zależnych	**Uczeń:** • charakteryzuje sytuację wewnętrzną we Francji w okresie konsulatu i cesarstwa; • przedstawia strukturę systemu napoleońskiego w Europie i politykę Napoleona wobec państw zależnych; • wymienia działania, jakie podjął Napoleon przeciwko Wielkiej Brytanii	**Uczeń:** • charakteryzuje sytuację wewnętrzną we Francji w okresie dyrektoriatu; • wyjaśnia, co wpływało na to, że społeczeństwo francuskie popierało Napoleona Bonapartego; • wyjaśnia, jakie były cele działań Napoleona wobec Wielkiej Brytanii i co na nie wpływało; • ocenia skuteczność blokady kontynentalnej	**Uczeń:** • wyjaśnia symbolikę na obrazach z różnych okresów kariery Napoleona Bonaparte; • wymienia kręgi cywilizacyjne, z których wywodziła się część z nich
37. Napoleon a sprawa polska	**Uczeń:** • wymienia działania Polaków zmierzające do zachowania i rozwijania dorobku kulturalnego; • pokazuje na mapie miejsca bitew stoczonych przez Legiony Polskie; • wymienia działania Napoleona na ziemiach zaboru pruskiego	**Uczeń:** • porównuje działania Izabeli Czartoryskiej i Stanisława Staszica zmierzające do zachowania i rozwijania dorobku kulturalnego; • przedstawia powstanie i walki Legionów Polskich; • przedstawia udział Polaków w wojnie z Prusami	**Uczeń:** • wymienia działania Polaków zmierzające do odzyskania niepodległości pod zaborami i na emigracji; • przedstawia wpływ haseł rewolucji francuskiej na funkcjonowanie Legionów Polskich; • charakteryzuje stosunek Napoleona do Polaków	**Uczeń:** • charakteryzuje stosunek Napoleona do dążeń Polaków do odzyskania niepodległości; • wyjaśnia, dlaczego Napoleon był zainteresowany udziałem Polaków w wojnie z Prusami w latach 1806–1807; • przedstawia koncepcję Adama Czartoryskiego odbudowy państwa polskiego	**Uczeń:** • porównuje działania Jana Henryka Dąbrowskiego i Adama Jerzego Czartoryskiego w celu odzyskania przez Polaków niepodległości
38. Księstwo Warszawskie	**Uczeń:** • pokazuje na mapie obszar Księstwa Warszawskiego w 1808 r. i 1810 r.;	**Uczeń:** • wymienia postanowienia konstytucji Księstwa Warszawskiego;	**Uczeń:** • przedstawia okoliczności powstania Księstwa Warszawskiego;	**Uczeń:** • wskazuje wzorce francuskie i tradycje polskie w konstytucji Księstwa Warszawskiego;	**Uczeń:** • wyjaśnia, dlaczego w Księstwie Warszawskim było prawo francuskie, pieniądze pruskie i król saski;

AUTORKA: Agnieszka Żuberek

© Copyright by Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 2020

Temat lekcji	Ocena				
	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
	• pokazuje na mapie miejsca ważniejszych bitew, w których walczyli Polacy u boku Napoleona lub w sojuszu z Napoleonem w Hiszpanii i z Austrią	• wymienia korzyści, jakie osiągnęli Polacy z istnienia Księstwa Warszawskiego	• przedstawia rozwiązanie kwestii chłopskiej w Księstwie Warszawskim; • przedstawia miejsce Księstwa Warszawskiego w systemie napoleońskim	• przedstawia rolę Polaków, którzy brali udział w wojnach z Hiszpanią i Austrią; • ocenia znaczenie istnienia Księstwa Warszawskiego dla Polaków	• wyjaśnia wyrażenie „bajońskie sumy” w czasach Księstwa Warszawskiego i współcześnie
39. Upadek Napoleona	**Uczeń:** • wymienia przyczyny wojny Napoleona z Rosją w 1812 r.; • pokazuje na mapie miejsca bitew z ostatnich lat panowania Napoleona	**Uczeń:** • przedstawia sytuację Napoleona po przegranej w 1814 r.; • przedstawia stosunek Polaków do Napoleona w ostatnich latach jego panowania i ich sytuację po jego upadku	**Uczeń:** • wyjaśnia, dlaczego Aleksander I przestał przestrzegać warunków pokoju z Tylży; • przedstawia próbę odzyskania władzy przez Napoleona	**Uczeń:** • przedstawia sytuację we Francji, która ułatwiła Napoleonowi podjęcie próby odzyskania władzy; • porównuje sytuację Napoleona po przegranej w 1814 i 1815 r.	**Uczeń:** • ocenia znaczenie epoki napoleońskiej w dziejach Francji i Europy; • wymienia zmiany wprowadzone przez Napoleona, które przetrwały jego upadek

AUTORKA: Agnieszka Żuberek

© Copyright by Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 2020